

Размѣри на гръдената обиколка	Брой на столѣтниците		Отношение между гръдената обиколка и половината височина	Столѣтници	
	мжже	женни		мжже	женни
до 60 см.	—	1	½ височина по-малка съ 5—6 см. .	8	4
отъ 61 до 65 см.	—	1	" " " 7—8 " .	6	4
" 66 " 70 "	—	2	" " " 9—10 " .	3	3
" 71 " 75 "	—	9	" " " 11 и пов. см. .	22	9
" 76 " 80 "	—	11		Всичко . .	54 41
" 81 " 85 "	8	9			
" 86 " 90 "	20	5			
" 91 " 95 "	17	2			
" 96 " 100 "	8	—			
" 101 " 105 "	1	—			
на 108 см.	—	1			

Ние забелязваме въ тия числа, че най-малките размѣри на гръдената обиколка — до 80 см. — сѫ представени само при женитѣ. Интересно е, обаче, че максималната гръдената обиколка отъ групата 106 до 108 см. ние намираме пакъ при жена. При останалите мжжетѣ сѫ по-силно представени при групите 86 до 90 и 91 до 95 см., като при групите 96—100 и 101 до 105 женитѣ не сѫ представени никакъ. Затова пъкъ тѣ сѫ по-силно застѫпени отъ мжжетѣ при групата 81 до 85 см.

И тукъ би било отъ интересъ сравнението между размѣрите на гръдената обиколка на столѣтниците мжже съ онай на одобрените отъ наборните комисии младежи:

На 1000 отъ съответната маса индивиди съ гръдената обиколка въ см.
76—80 81—85 86—90 91—95 96—99 101—105

Одобрени за военна служба младежи¹⁾ . . . . . 78·9 415·0 399·4 66·4 4·3 —
Столѣтници мжже — 148·1 370·4 314·9 148·1 18·5

Тия данни даватъ една ясна картина за тенденциите въ гръдената обиколка въ връзка съ възрастта: докато при младежите сѫ по-силно застѫпени малките размѣри на гръдената обиколка, като групата 96 до 99 има тенденция да изчезне — за да не говоримъ за групата 101—105, която съвършено отсѫтствува, — при столѣтниците, гдето отсѫтствува съвършено групата 76 до 80 см., сѫ по-слабо застѫпени малките и сѫ значително по-силно представени по-голѣмите размѣри на гръдената обиколка.

Характерни сѫ числата, които показватъ отношенията между половината височина и гръдената обиколка:

Отношение между гръдената обиколка и половината височина	Столѣтници	
	мжже	женни
½ височина по-голѣма съ 3 и повече см.	1	6
½ височина по-голѣма съ 1 до 2 см.	1	3
" " равна на гръдената обиколка	2	6
" " по-малка съ 1—2 см.	5	4
" " " 3—4 "	6	2

¹⁾ Ibid., стр. 31.

Мжжетѣ столѣтници даватъ твърде малки числа при недостатъчната гръденна обиколка; тѣ даватъ голѣми числа при по-голѣмите гръденни обиколки. Забележително е, обаче, твърде голѣмото число на максималната гръденна обиколка и то не само при мжжетѣ, но и при женитѣ: при първите то съставлява 41, а при вторите 21% отъ всички случаи. При женитѣ столѣтници ние забелязваме по-силното застѫпване на случаите съ недостатъчна гръденна обиколка и умѣреното число на онай съ по-развита гръденна обиколка, съ споменатото единствено изключение за групата на максималната гръденна обиколка. И тукъ не би било излишно едно сравнение на числата за мжжетѣ — столѣтници съ онай за одобрените за военна служба младежи.

Отъ 1000 души на съответните групи:

	½ височина по-голѣма		½ височина равна на гръдената обиколка	½ височина по-малка отъ гръдената обиколка					
	съ 3 и повече см.	съ 1 до 2 см.		съ 1—2 см.	3—4 см.	5—6 см.	7—8 см.	9—10 см.	11 и повече
Младежи одобрени за военна служба ¹⁾	59·5	82·26	171·7	238·4	205·6	136·6	68·7	27·3	11·6
Столѣтници мжже	18·5	18·5	37·0	92·6	111·1	148·1	111·1	55·6	407·5

Сравнението на тия числа дава твърде любопитни резултати. Така, при столѣтниците въ сравнение съ младежите: индивидите съ недостатъчно голѣма гръденна обиколка сѫ съвършено слабо застѫпени, твърде слабо сѫ представени случаите на равенство между половината височина и гръдената обиколка, слабо сѫ представени индивидите съ умѣренъ превесъ на гръдената обиколка, по-силно сѫ застѫпени индивидите съ значителенъ превесъ на гръдената обиколка и най-силно сѫ застѫпени индивидите съ максималенъ превесъ на гръдената обиколка. Тия констатации даватъ основание да се предполага: 1) че изобщо физическата конструкция на старите е по-развита, отколкото онай на младите и 2) че групата на столѣтниците трѣбва да е резултатъ на единъ достатъчно изразенъ естественъ подборъ и представлява една селекция на твърде благоприятни физични качества.

¹⁾ Ibid., стр. 33.